

หัวข้อภาคนิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างนาโต้และรัสเซีย ตั้งแต่ ค.ศ. 1997-2007 : ปัญหาและอุปสรรคต่อการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้าน ความมั่นคง NATO-Russia Relations since 1997-2007: Problems and Difficulties of becoming Strategic Security Partner
ชื่อผู้เขียน	จันทน์ เชลงเลขา Janthanee Chalenglekha
แผนกวิชา/คณะ	สาขาการระหว่างประเทศและการทูต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. บรรพต กำเนิดศิริ
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างนาโต้และรัสเซีย ตั้งแต่ ค.ศ. 1997-2007: ปัญหาและอุปสรรคต่อการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง” ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงขอบเขตความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายหลังจากที่ได้ลงนามใน Founding Act รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ทำให้นาโต้และรัสเซียยังไม่สามารถเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ โดยผู้ศึกษาจะพยายามพิสูจน์สมมติฐานที่ว่า “นาโต้และรัสเซียไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายให้เป็นหุ้นส่วนทางด้านยุทธศาสตร์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน Founding Act on Mutual Relations, Cooperation and Security between NATO and the Russian Federation ซึ่งลงนามที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1997 เนื่องจากทั้งสองฝ่ายยังไม่เกิดความไว้วางใจ และมีผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกันในหลายๆ ประเด็น” โดยผู้ศึกษาจะได้นำเอาแนวคิดเรื่องความมั่นคงโดยร่วมมือกัน (Cooperative Security) แนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ (National Interest) และทฤษฎีสัจนิยม (Realism) มาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่งจะใช้วิธีวิจัยเอกสาร (document

research) โดยการศึกษาจากทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source)

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า การสิ้นสุดระบบสองขั้วอำนาจในยุคสงครามเย็นเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้นาโต้และรัสเซียตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งการติดต่อระหว่างกันโดยตรงขึ้นอย่างเป็นทางการ และปรารถนาที่จะสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างกันนำไปสู่การลงนามใน Founding Act ในปี ค.ศ. 1997 ซึ่งถือเป็นพื้นฐานและแนวทางของความสัมพันธ์และร่วมมือซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตาม กลไกที่ทั้งสองได้จัดตั้งขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นสภาร่วมถาวรนาโต้-รัสเซีย (PJC) หรือสภานาโต้-รัสเซีย (NRC) กลับไม่ประสบความสำเร็จที่จะทำให้ทั้งสองฝ่ายเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงได้ เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ การขยายสมาชิกนาโต้ไปทางตะวันออกหลังสงครามเย็น การปรับเปลี่ยนภายในองค์กรของนาโต้ที่เน้นไปที่การปฏิบัติการนอกพื้นที่ ความสัมพันธ์ที่เสื่อมถอยระหว่างสหรัฐอเมริกาผู้นำของนาโต้ในทางพฤตินัยกับรัสเซีย ความขัดแย้งในประเด็นสนธิสัญญา CFE และการแข่งขันกันเพื่อขยายอิทธิพลระหว่างรัสเซียและนาโต้ในบริเวณกลุ่มประเทศ CIS

สำหรับข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหานั้น ผู้ศึกษาเห็นว่ารัสเซียจำเป็นต้องตระหนักถึงสภาพความเป็นจริงของนาโต้ในปัจจุบันว่ายังคงมีลักษณะเป็นพันธมิตรทางการทหารอยู่ รวมทั้งตระหนักถึงบทบาทใหม่ด้านความมั่นคงของนาโต้ในยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในด้านการรักษาสันติภาพและการจัดการวิกฤติ ในขณะที่นาโต้ก็ต้องตระหนักถึงภารกิจในการเกี่ยวพันกับรัสเซียเพื่อให้เกิดสันติภาพอย่างยั่งยืนในยุโรป ในฐานะที่รัสเซียเป็นตัวแสดงที่มีความสำคัญและอิทธิพลมากขึ้นทุกขณะในภูมิภาคนี้